

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ ЗА 2014 ГОДИНУ

---

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

ЈКР за водовод и канализацију „Наиссус“ Ниш, основано је као акционарско друшво 1937. године, ради снабдевања града водом. Након другог светског рата постаје државно предузеће и послује као Водовод града Ниша са истим циљевима и задацима све до 1976. године. Ступањем на снагу Закона о удруженом раду трансформише се у Радну организацију. Последња трансформација предузећа извршена је 10.03.1990. године ступањем на снагу Закона о Јавним предузећима.

Данас предузеће послује под називом Јавно комунално предузеће за водовод и канализацију „Наиссус“-Ниш, са седиштем у Нишу, ул. Кнегиње Љубице 1/1.

Предузеће је регистровано код Привредног суда у Нишу под решењем бр. П/1-1960/02,

Предузеће је у складу са Законом о рачуноводству и ревизији разврстано у велика правна лица.

Основна делатност предузећа је производња и дистрибуција воде и одвођење отпадних вода:

Шифра основне делатности: 3600

Матични број предузећа: 7211856

ПИБ: 100667004

На дан 31.12.2014. године предузеће запошљава 819 радника.

Поред основне делатности, предузеће је опремљено и за обављање неких споредних делатности, које су у функцији основне делатности, као што су:

- Одржавање и изградња водоводне и канализационе мреже
- Пројектовање објеката за водоснабдевање и каналисање
- Испитивање квалитета пијаће и сирове воде и отпадних вода
- Баждарење и замена водомера
- Одржавање објеката за водоснабдевање и каналисање

---

2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Основне рачуноводствене политике примењене за састављање ових финансијских извештаја наведене су у даљем тексту. Ове политике су конзистентно примењене на све приказане године, осим ако није другачије назначено.

2.1. Основе за састављање финансијских извештаја

Правна лица и предузећници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, придавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са Законом о рачуноводству (у даљем тексту „Закон“, „Сл.гласник РС“ бр. 62/2013). ЈКП Наискус као велико правно лице, у обавези је да примењује Међунаредне стандарде финансијског извешавања („МСФИ“), који у смислу наведеног закона, обухватају:Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја (Оквир). Међународне рачунодствене стандарде (МРС), Међународне стандарде финансијског извешавања (МСФИ) и са њима повезана тумачења, издата од Кимитета за тумачење рачуноводствених стандарда (ИФРИЦ), накнаде измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, одобрене од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (Одбор), чији је превод утвдило и објавило министарство належно за послове финансија.

Измене МРС, као и нови МСФИ и одговарајућа тумачења, издати од Одбора и Комитета у периоду до 01. јануара 2009. године, званично су усвојени Решењем Министра финансија Републике Србије од 05. октобра 2010. године (Сл.гласник РС“ бр. 77/2010). Решењем Министра финансија Републике Србије од 13. марта 2014. године утврђен је превод Концептуалног оквира за финансијско извешавање (Концептуални оквир, усвојен од стране Одбора у септембру 2010. Године, који замењује Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја) и основних текстова МРС и МСФИ (Решење о утврђивању превода Концептуалног оквира за финансијско извешавање и основних текстова Међународних рачуноводствених стандарда, односно Међународних стандарда финансијског извешавања, „Службени гласник РС“ бр. 35/2014) који обухвата измене МРС, као и нове МСФИ и одговарајућа тумачења. На основу наведеног Решења о утврђивању превода обелодањени ,Концептуални оквир, МРС и МСФИ који су преведени, у примени су од финансијских извештаја који се састављају на дан 31.децембра 2014. године.

Објављени стандарди и тумачења који су ступили на снагу у текућем периоду на основу Решења о утврђивању превода обелодањени су у напомени 2.1 (а). Објављени стандарди и тумачења који још увек нису постали ефективни, обелодањени су у напмени 2.1 (б).

2.1. (а) Објављени стандарди и тумачења који су ступили на снагу у текућем периоду, укључујући и преводе који су ступили на снагу на основу Решења Министарства

Следећи стандарди, измене стандарда и тумачења су ступила на снагу у текућем периоду, за пословну годину која се завршава 31. децембра 2014. године:

- Измене МСФИ 7 „Финансијски инструменти: „Облодањивања“ – Измене којима се побољшавају облодањивања фер вредности и ризика ликвидности (ревидиран март 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године);
- Измене МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“- Додатни изузети за лица која први пут примељују МСФИ. Измене се односе на средства у индустрији нафте и гаса и утврђивање да ли уговори садрже лизинг (ревидиран јула 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године)
- Измене различитих стандарда и тумачења резултата су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 16. априла 2009. године (МСФИ 5, МСФИ 8, МРС 1, МРС 7, МРС 17, МРС 36 ,МРС 39, ИФРИЦ 16 првенствено са намером отклањања неусаглашености и појашњења формулатија у тексту (измене стандарда ступања на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године, а измена ИФРИЦ на дан или након 1. јула 2009. године);
- Измене МРС 38 „Нематеријална имовина“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године
- Измене МСФИ 2 „Плаћања акцијама“. Измене као резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (ревидиран у априлу 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009 године) и измене које се односе на трансакције плаћања акцијама групе засноване на готовини (ревидиран јуна 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године.

- Измене ИФРЦ 9 „Поновна процена уграђених деривата“ ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године и МРС 39 „Финансијски инструменти: Признавање и мерење“ – Уграђени деривати (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 30. јуна 2009. године);
- ИФРИЦ 18 „Пренос средстава са купаца“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године)
- Свеобухватни оквир за финансијско извештавање 2010. године што представља измену „Оквира за припремање и приказивање финансијских извештајка“ (важи за пренос средстава са купаца примљених на дан или после септембра 2010. године).
- Допуне МСФИ 1“ Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“- неграничено изузето од упоредних обелодањивања прописаних у оквиру МСФИ 7 код лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године)
- Допуне МРС 24“ Обелодањивање о повезаним лицима“ – Поједностављени захтеви за обелодањивањем код лица под (значајном) контролом или утицајем владе и појашњење дефиниције повезаног лица (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године)
- Допуне МРС 32 „Финансијски инструменти: презентација“ – Рачуноводствено обухватање пречег права на нове акције (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. фебруара 2010. године)
- Допуне различитих стандарда и тумачења „Побошање МСФИ (2010)“ резултат су Проекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 6. маја 2010. године (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 7, МРС 1, МРС 27, МРС 34, ИФРИЦ13) првенствено са намером отклањања неслагања и појашњења формулатија у тексту (већина допуна биће на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године)
- Допуне ИФРИЦ 14 МРС19- Ограничавање дефинисаних примања, минимални затеви за финансирањем и њихова интеракција. Авансна уплата минималних средстава потребних за финансирање (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године)
- ИФРИЦ 19 “Намиравање финансијских обавеза инструментима капитала (на снади за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године)
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“-Велика хиперинфлација и уклањање фиксних датума за лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2011. године)
- Допуне МСФИ 7 „Финансијски инструменти: Обелодањивање – Пренос финансијски средстава (на снази а годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године).

- Допуне МРС 12 „Порези на добитак“ – Одложени порез: повраћај срдстава која су служила за обрачун пореза (на сази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2012. године)
- МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештај“ (на сази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- МСФИ 11 „Заједнички аранжмани (на сази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- МСФИ 12 „Обелодањивање учешћа у другим правним лицима“ (на сази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 10, МСФИ 11 и МСФИ 12 „Консолидовани финансијски извештаји, Заједнички аранжмани и Обелодањивања учешћа у другим правним лицима: Упутство о прелазној примени“ (на сази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- МРС 27 (ревидиран 2011. године) „Појединачни финансијски извештаји“ (На сази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- МРС 28 (ревидиран 2011. године) „Улагања у пријужена правна лица и заједничка улагања“ (на сази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- МСФИ 13 „Мерење фер вредности“ (на сази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- Допуна МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“-Државни кредити по камтој сопи нижој од тржишне (на сази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- Допуне МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањиања“ – Нетирање финансиских средстава и финансиских обавеза (на сази за годишње периоде који попчињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- Допуне МРС1 „Презентација финансијских извештаја“ – Презентација ставки осталог укупног резултата (на сази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2012. године)
- Допуне МРС 19 „Накнаде запосленима“ – Побољшања рачуноводственог обухватања накнада по престанку радног односа (на сази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- Годишња побољшања за период од 2009. до 2011. године издата у мају 2012. године која се односе на различите пројекте побољшања МСФИ (МСФИ 1, МРС 16, МРС 32, МРС 34) углавном на отклањању неконзистентности и појашњења формулација (на сази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- ИФРИЦ 20 „Трошкови откривке у производној фази површинских рудника“ (на сази за годишње периоде који почињу на дан или након 01. јануара 2013. године)

- Допуа МРС 32 „Финансијски инструменти презентације“- Нетирање финансијских средстава и финансијских обавеза (на сази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године)
- Допуне МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“ МСФИ 12 „Обелодањивање о учешћима у другим ентитетима“ и МРС 27 „Појединачни финансијски извештаји“ – Изузеће зависних лица из консолидације према МСФИ 10 (на сази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године)
- Допуне МРС 36 „Умањење вредности имовине“ – Обелодањивање надокнадивог износа за нефинансијску имовину (на сази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године)
- Допуне МРС 39 „Финансијски инструментни признавања и одмеравања – Обнављање деривата и наставак рачуноводства хеџинга (на сази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године)
- ИФРС 21 „Дажбине“ (на сази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године)

2.1 (б) Објављени стандарди и тумачења који још увек нису ступили на снагу

На дан објављивања ових финансијских извештаја слећи стандарди, њихове допуне и тумачења били су објављени, али нису још увек ступили на снагу за пословну годину која се звршава 31. децембра 2014. године:

- МСФИ 9 „Финансијски инструменти“ и касније допуне, који замењује захтеве МРС 39 „Финансијски инструменти: признавање и одмеравање“, у вези с класификацијом и одмеравањем финансијске имовине. Стандард елиминише постојеће категорије из МРС 39 – средства која се држе до доспећа, средства расположива за продају и кредити и потрађивања. МСФИ 9 је на сази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године уз дозвољену ранију примену.
- МСФИ 15 „Приходи из уговора са купцима“, који дефинише оквир за признавање прихода. МСФИ 15 замењује МРС 18 „Приходи“, МРС 11 „Уговори о изградњи „ИФРИЦ 13 „Програми лојалности клијената“ ИФРИЦ 15 „Споразуми за изградњу некретнина“ и ИФРИЦ 18 „Преноси средства од купаца“, МСФИ 15 је на сази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2017. године, уз дозвољену ранију примену.
- МСФИ 14 „Рачуни регулаторних активних временских разграничења“ – на сази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године

- Допуне МСФИ 11 „Заједнички аранжмани“-Рачуноводство стицања учешћа у заједничким пословањима (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године)
- Допуне MPC 16 „Некретнине, постројења и опрема“ и MPC 38 „Нематеријална имовина“- Тумачење прихватљивих метода амортизације (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године)
- Допуне MPC 16 „Некретнине, постројења и опрема“ и MPC 41 „Пољопривреда – индустријске биљке (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године)
- Допуне MPC 27 „Појединачни финансијски извештаји“- Метод јдела у појединачним финансијским извештајима (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године)
- Допуне МСФИ 10 „консолидовани финансијски извештаји и MPC 28 „Инвестиције у придржавању ентитете и заједничке подухвате „-Продаја или пренос средстава између инвеститора и његових придужених ентитета или заједничких подухвата – (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године)
- Допуне MPC 19 „Накнаде запосленима“ – Дефинисани планови накнаде: Доприноси за запослене (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2014. године).
- Годишња побољшања за период од 2010. до 2012. године, која су резултат Пројекта годишњег квалитеативног побољшања МСФИ (МСФИ 2, МСФИ 3, МСФИ 8, МСФИ 13, MPC 16, MPC24 и MPC 38) ради отклањања неусаглашености и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2014. године)
- Годишња побољшања за период од 2011. до 2013. године, која су резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 13 и MPC 40) ради отклањања неусаглашености и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2014. године)

2.2. Упоредни подаци

У циљу усаглававања са презентацијом података за текући период извршене су одређене рекласификације података презентованих у финансијским извештајима за 2013. годину.

2.3. Прерачунавање страних валута

(а) Функционална и извештајна валута

Ставке укључене у финансијске извештаје Предузећа се одмеравају и приказују у динарима ("РСД"), који представља валуту примарног економског окружења у којем Предузеће послује (функционална валута). Све финансијске информације приказане у РСД су заокружене на најближу хиљаду, осим ако није другачије назначено.

(б) Трансакције и стања

Трансакције у страндој валути се прерачунавају у функционалну валуту применом девизних курсева важећих на дан трансакције или вредновања по коме се ставке поново одмеравају. Позитивне и негативне курсне разлике настале из измирења таквих трансакција и из прерачуна монетарних средстава и обавеза изражених у страним валутама на крају године, признају се у билансу успеха.

У складу са одредбама Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузећнике (Службени Гласник РС број 114/2006, 119/2009, 9/2009, 4/2010 и 3/2011), код састављања финансијских извештаја за 2009. годину Предузеће је одлучило да ефекте обрачунатих курсних разлика по основу потраживања и обавеза у страндој валути (само дугорочних у 2009. и 2010. години) не искаже у приходима, односно расходима текућег периода.

Нето ефекат обрачунатих курсних разлика исказан је у оквиру осталих активних временских разграничења на дан 31. децембра 2009. године. Сразмерни износи курсних разлика разграницених у 2008. и 2009. години пренети су у току и 2014. године на рачуне финансијских расхода, односно прихода на дан доспећа обавезе, односно потраживања по основу којих су обрачунати.

2.4. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања су иницијално призната по набавној вредности. Накнадно вредновање нематеријалних улагања извршено је по набавној вредности умањеној за исправку вредности и евентуалне кумулиране губитке по основу обезвређења. Улагања у интерно генерисана нематеријална улагања су евидентирана као расход периода у коме су настали.

Корисни век нематеријалних улагања је процењен као одређен и неодређен.

Нематеријална улагања са одређеним корисним веком употребе се амортизују у току корисног века трајања и тестирају се на умањење вредности када год се јаве индикатори да нематеријално улагање може да буде обезвређено.

Нематеријална улагања са неодређеним корисним веком употребе се не амортизују, већ се тестирају појединачно на умањење вредности, најмање једном годишње. Процена корисног века употребе се врши годишње са циљем да се провери да ли је претпоставка о неодређеном корисном веку употребе и даље одржива. Уколико није, промена у корисном веку употребе од неодређеног ка одређеном, врши се проспективно.

Добици и губици који произистичу из расходовања или продаје нематеријалних улагања се признају у билансу успеха периода када је нематеријално улагање расходовано, односно продато, и то у висини разлике између новчаног прилива и књиговодствене вредности средстава.

2.5. Некретнине, постројења и опрема

Ставке некретнина, постројења и опреме, које испуњавају услове да буду признате као средство, одмеравају се приликом почетног признавања по својој набавној вредности односно, цени коштања.

Набавна вредност укључује издатке који се директно приписују набавци средстава, што укључује фактурна вредност (укључујући царинске дажбине и ПДВ), све трошкове који се директно приписују довођењу средства на локацију и у стање које је неопходно да би средство могло функционисати на начин на који руководство очекује, иницијалну процену трошкова демонтаже, уклањања средства и обнове подручја на ком је средство лоцирано, као и капитализоване трошкове позајмљивања.

Након почетног признавања као средства, ставке некретнина, постројења и опреме су одмерена по набавној вредности умањеној за исправку вредности и евентуалне кумулиране губитке по основу обезвређења.

Накнадни трошкови се укључују у набавну вредност средства или се признају као посебно средство, уколико је применљиво, само када постоји вероватноћа да ће Друштво у будућности имати економску корист од тог средства и ако се његова вредност може поуздано одмерити. Књиговодствена вредност замењеног средства се искњижава. Сви други трошкови текућег одржавања терете биланс успеха периода у коме су настали.

Добици и губици који произистичу из расходовања или продаје средства се признају у билансу успеха периода када је нематеријално улагање расходовано, односно продато, и то у висини разлике између новчаног прилива и књиговодствене вредности средства.

Земљиште се не амортизује. Амортизација других средстава се обрачунава применом пропорционалне методе како би се њихова набавна вредност распоредила током њиховог процењеног века трајања.

Корисни век употребе средства се ревидира и по потреби коригује на датум сваког биланса стања.

2.6. Учешћа у капиталу зависних правних лица

Зависна правна лица представљају она правна лица која су под контролом Предузећа, при чему се под контролом подразумева моћ управљања финансијским и пословним политикама правног лица са циљем остварења користи од његовог пословања. Сматра се да контрола постоји када Предузеће поседује, директно или индиректно (преко других зависних правних лица) више од половине права гласа у другом друштву. Учешћа у капиталу зависних правних лица исказана су по првобитној вредности улагања умањеној за евентуалне кумулиране губитке по основу обезвређења.

2.7. Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља

Предузеће класификује стална средства као средства намењена продаји када се њихова књиговодствена вредност може надокнадити превасходно кроз продају, а не даљим коришћењем. Стална средства намењена продаји морају да буду доступна за моменталну продају у свом тренутном стању искључиво под условима који су уобичајени за продаје такве врсте имовине и њихова продаја мора бити врло вероватна.

Стална средства намењена продаји се приказују у износу нижем од књиговодствене и фер вредности умањене за трошкове продаје.

Предузеће не амортизује стална средства док су она класификована као стална средства намењена продаји.

2.8. Умањење вредности нефинансијских средстава

За средства која имају недефинисан корисни век употребе и не подлежу амортизацији, провера да ли је дошло до умањења њихове вредности врши се на годишњем нивоу. За средства која подлежу амортизацији провера да ли је дошло до умањења њихове вредности врши се када догађаји или измене околности укажу да књиговодствена вредност можда неће бити надокнадива. Губитак због умањења вредности се признаје у висини износа за који је књиговодствена вредност средства већа од његове надокнадиве вредности.

Надокнадива вредност је фер вредност средства умањена за трошкове продаје или вредности у употреби, у зависности која од ових вредности је виша. За сврху процене умањења вредности, средства се групишу на најнижим нивоима на којима могу да се утврде одвојени препознатљиви новчани токови (единице које генеришу готовину). Нефинансијска средства код којих је дошло до умањења вредности се ревидирају на сваки извештајни период због могућег укидања ефеката умањења вредности.

2.9. Финансијски инструменти

Финансијска средства

Предузеће признаје финансијска средства у свом билансу стања само онда када оно постане једна од уговорних страна у финансијском инструменту. Финансијска средства престају да се признају када је дошло до истека уговорног права или преноса права на приливе готовине по основу тог средства, и када је Предузеће извршило пренос свих ризика и користи који проистичу из власништва над финансијским средством.

Финансијска средства се иницијално признају по фер вредности увећаној и за директно приписиве трансакционе трошкове (осим у случају када се ради о финансијским средствима која се вреднују по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу успеха, када се трансакциони трошкови третирају као расходи период). Редовна куповина и продаја финансијских средстава се признаје на датум трговања - датум када се Предузеће обавезало да ће купити или продати средство.

Финансијска средства Предузећа укључују готовину, краткорочне депозите, хартије од вредности којима се тргује, потраживања од купаца и остала потраживања из пословања, дате кредите и позајмице.

Накнадно одмеравање финансијских средстава зависи он њихове класификације. Финансијска средства се класификују у следеће категорије: финансијска средства која се вреднују по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу успеха, зајмови и потраживања. Класификација зависи од сврхе за коју су финансијска средства прибављена. Руководство врши класификацију својих финансијских пласмана у моменту иницијалног признавања.

б) Зајмови и потраживања

Зајмови и потраживања представљају недериватна финансијска средства са фиксним или утврдивим роковима плаћања која се не котирају ни на једном активном тржишту. Изузетно од општег правила почетног признавања финансијских средстава, краткорочна бескаматна потраживања код којих је ефекат дисконтовања нематеријалан, иницијално се признају по оригиналној фактурној вредности. Након иницијалног признавања, зајмови и потраживања се накнадно одмеравају по амортизираној вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе, умањеној за обезвређење.

У билансу стања Предузећа ова категорија финансијских средстава обухвата потраживања од купаца и друга потраживања из пословања, дате краткорочне позајмице повезаним правним лицима евидентираним у оквиру краткорочних финансијских пласмана.

Потраживања од купаца се евидентирају по фактурној вредности умањеној за исправку вредности обезвређених потраживања. Процена исправке вредности потраживања врши се на основу старосне анализе и историјског искуства, и када наплата целог или дела потраживања више није вероватна. Књиговодствена вредност потраживања умањује се преко исправке вредности, а износ умањења се признаје у билансу успеха у оквиру осталих расхода.

Финансијске обавезе

Предузеће признаје финансијске обавезе у свом билансу стања само онда када оно постане једна од уговорних страна у финансијском инструменту. Финансијска обавеза престаје да се признаје када Предузеће испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла. У случају где је постојећа финансијска обавеза замењена другом обавезом према истом повериоцу, али под значајно промењеним условима или уколико су услови код постојеће обавезе значајно изменjeni, таква замена или промена услова третира се као престанак признавања првобитне обавезе са истовременим признавањем нове обавезе, док се разлика између првобитне и нове вредности обавезе признаје у билансу успеха.

Финансијске обавезе се иницијално признају по фер вредности, увећаној за директно приписиве трошкове трансакција. Изузетно од општег правила почетног признавања финансијских обавеза, краткорочне бескаматне обавезе код којих је ефекат дисконтовања нематеријалан, иницијално се признају по оригиналној фактурној вредности.

Финансијске обавезе Предузећа укључују обавезе према добављачима и остале обавезе из пословања као и примљене кредите од банака. Финансијске обавезе Предузећа се, у смислу МРС 39, класификују као зајмови и кредити. Руководство врши класификацију својих финансијских пласмана у моменту иницијалног признавања.

Обавезе према добављачима и остале краткорочне обавезе из пословања накнадно се вреднују по номиналној (фактурној) вредности.

Обавеза је текућа уколико се очекује да буде измирена у редовном току пословног циклуса Предузећа, односно у периоду до 12 месеци након датума извештавања. Све остале обавезе се класификују као дугорочне.

Међусобно пребијање финансијских инструмената

Финансијска средства и финансијске обавезе се пребијају, а разлика између њихових сума се признаје у билансу стања, ако, и само ако, постоји законом омогућено право да се изврши пребијање признатих износа и постоји намера да се исплата изврши по нето основу, или да се истовремено прода средство и измири обавеза.

Фер вредност финансијских инструмената

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активном тржишту (као што су хартије од вредности којима се тргује и хартије од вредности расположиве за продају) заснива се на котираним тржишним ценама на дан биланса стања. Котирана тржишна цена која се користи за финансијска средства Предузећа представља текућу цену понуде.

Фер вредност финансијских инструмената којима се не тргује на активном тржишту утврђује се различитим техникама процене.

2.10. Залихе

Залихе се вреднују по нижој од набавне вредности, односно цене коштања и нето продајне вредности.

Набавна вредност материјала и робе представља вредност по фактури добављача увећану за транспортне и остале зависне трошкове набавке. Излаз за залиху утврђује се методом просечне пондерисане набавне цене.

Нето продајна вредност је процењена продајна цена у обичној току пословања, умањена за процењене варијабилне трошкове продаје.

Трећењем осталих расхода врши се исправка вредности залиха материјала и робе у случајевима када се оцени да је потребно свести вредност залиха на њихову нето продајну вредност.

2.11. Готовина и готовински еквиваленти

Готовина и готовински еквиваленти обухватају: новац у благајни, депозите по виђењу код банака, друга краткорочна високо ликвидна улагања са првобитним роком доспећа до три месеца или краће и прекорачења по текућем рачуну. Прекорачења по текућем рачуну укључена су у обавезе по кредитима у оквиру краткорочних финансијских обавеза.

2.12. Расподела добити

Расподела добити власницима капитала Предузећа признаје се као обавеза у периоду у коме су власници капитала Предузећа одобрили расподелу добити.

2.13. Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства

Резервисања

Резервисања се признају у износима који представљају најбољу процену издатака захтеваних да се измири садашња обавеза на датум биланса стања. Трошак резервисања се признаје у расходима периода.

Када је ефекат временске вредности новца значајан, износ резервисања је садашња вредност очекиваних издатака захтеваних да се обавеза измири, добијен дисконтовањем помоћу стопе пре пореза која одражава текуће тржишне процене временске вредности новца и ризике специфичне за обавезу. Када се користи дисконтовање, књиговодствена вредност резервисања се повећава у сваком периоду, тако да одражава проток времена. Ово повећање се исказује као трошак позајмљивања.

Резервисања се поново разматрају на сваки датум биланса стања и коригују ради одражавања најбоље текуће процене. Када више није вероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити захтеван, резервисање се укида у корист биланса успеха текуће године.

Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Потенцијалне обавезе се не признају у финансијским извештајима. Потенцијалне обавезе се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала.

Предузеће не признаје потенцијална средства у финансијским извештајима. Потенцијална средства се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје, уколико је прилив економских користи вероватан.

2.14. Закупи

Предузеће као закупац

Финансијски закуп

Закуп се класификује као финансијски закуп ако се њим суштински преносе на закупца сви ризици и користи повезани са власништвом. Финансијски закупи се капитализује на почетку закупа по вредности нижој од фер вредности закупљеног средства и садашње вредности минималних плаћања закупнице. Свака закупнина се распоређује на обавезе и финансијске расходе како би се постигла константна периодична каматна стопа на преостали износ обавезе. Финансијски расходи се признају у билансу успеха периода на који се односе. Закупљена средства на бази финансијског закупа амортизују се у току периода краћег од корисног века трајања средства или периода закупа.

Оперативни закуп

Закуп се класификује као оперативни закуп ако закуподавац суштински задржава све ризике и користи повезане са власништвом. Плаћања извршена по основу оперативног закупа исказују се на терет биланса успеха на пропорционалној основи током периода трајања закупа.

Предузеће као закуподавац

Финансијски закуп

Када се средства дају у закуп по основу финансијског закупа, нето инвестиција у закуп се признаје као потраживање. Разлика између будуће и садашње вредности потраживања се исказује као незарађени финансијски приход.

Приход од закупа се признаје у току периода трајања закупа применом методе нето улагања, која одражава константну периодичну стопу повраћаја.

Оперативни закуп

Када је средство дато у оперативни закуп, такво средство се исказује у билансу стања зависно од врсте средства.

Приход од закупнине признаје се на пропорционалној основи у току периода трајања закупа.

2.15. Текући и одложени порез на добит

Трошкови пореза за период обухватају текући и одложени порез. Порез се признаје у билансу успеха, осим до висине која се односи на ставке које су директно признате у капиталу. У том случају порез се такође признаје у капиталу.

Текући порез на добит се обрачунава на датум биланса стања на основу важеће законске пореске регулативе Републике Србије где Предузеће послује и остварује опорезиву добит. Руководство периодично врши процену ставки садржаних у пореској пријави са становишта околности у којима примењива пореска регулатива подлеже тумачењу, и врши резервисање, ако је примерено, на основу износа за које се очекује да ће бити плаћен пореским органима.

Одложени порез на добит се укалкулисава у пуном износу, коришћењем методе обавеза, за привремене разлике које настану између пореске основице средства и обавеза и њихових књиговодствених износа у финансијским извештајима. Одложени порез на добит се одмерава према пореским стопама и закону које су на снази до датума биланса стања и за које се очекује да ће бити примењене у периоду у коме ће се одложена пореска средства реализовати или одложене пореске обавезе измирити.

Одложено пореско средство се признаје до износа за који је вероватно да ће будућа добит за опорезивање бити расположива и да ће се привремене разлике измирити на терет те добити.

2.16. Примања запослених

(а) Доприноси за обавезно социјално осигурање

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Предузеће је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених и на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Предузеће је такође, обавезно да од бруто зарада запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Када су доприноси једном уплаћени, Предузеће нема никаквих даљих обавеза у погледу плаћања. Доприноси на терет послодавца и на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

(б) Отпремнине и јубиларне награде

Предузеће обезбеђује отпремнине приликом одласка у пензију и јубиларне награде. Право на ове накнаде је обично условљено остајањем запосленог лица у служби до старосне границе одређене за пензионисање и до остварења минималног радног стажа. Очекивани трошкови за поменуте накнаде се акумулирају током периода трајања запослења.

2.17. Признавање прихода

Предузеће признаје приход када се износ прихода може поуздано измерити и када је вероватно да ће у будућности Предузеће имати прилив економских користи. Приход се признаје у висини фер вредности примљеног износа или потраживања по основу продаје роба и услуга у току нормалног пословања Предузећа. Приход се исказује без ПДВ-а, повраћаја робе, радата и попуста.

(а) Приход од продаје производа и робе

Приходи од продаје производа се признају када су суштински сви ризици и користи од власништва над производима прешли на купца, што се уобичајено дешава приликом испоруке производа.

Сматра се да приликом продаје није присутан ниједан елемент финансирања пошто се продаја врши уз кредитни рок плаћања од 20 дана, што је у складу са тржишном праксом.

(б) Приход од продаје услуга

Предузеће продаје услуге комуналне делатности. Ове услуге се пружају на бази утрошеног времена и материјала, или путем уговора са фиксном ценом, са јубичајено дефинисаним уговореним условима.

Приход од уговора на бази утрошеног времена и материјала, признаје се по уговореним накнадама с обзиром да су утрошени радни сати и да су настали директни трошкови. За уговоре на бази урошка материјала стање довршености се одмерава на бази насталих трошкова материјала као проценат од укупних трошкова који треба да настану.

Приход од уговора са фиксном ценом признаје се по методу степена завршености. Према овом методу, приход се генерално признаје на основу извршених услуга до датог датума, утврђених као проценат у односу на укупне услуге које треба да се пруже.

Приход од уговора са фиксном ценом за извршене услуге генерално се признаје у периоду када су услуге извршене, коришћењем пропорционалне основе током трајања уговора.

(ц) Приход од камата

Приход од камата потиче од камата на депонована средства код банака, као и на затезне камате које се обрачунавају купцима који касне у извршавању својих обавеза, у складу са уговорним одредбама. Приходи од камата се признају у периоду у коме је Предузеће стекло право да прими камату.

(д) Приход од закупнина

Приход од закупнина потиче од давања средстава у закуп закуп и обрачунава се на пропорционалној основи током периода трајања закупа.

2.18. Обелодањивање односа са повезаним лицима

За сврхе ових финансијских извештаја, правна лица се третирају као повезана уколико једно правно лице има могућност контролисања другог правног лица или врши значајан утицај на финансијске и пословне одлуке другог лица, што је дефинисано у МРС 24 "Обелодањивање повезаних страна".

Односи између Предузећа и његових повезаних правних лица регулисани су на уговорној основи и по тржишним условима. Става потраживања и обавеза на дан извештавања, као и трансакције у току извештајних периода настале са повезаним правним лицима посебно се обелодањују.

3. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ РИЗИКОМ

3.1. Фактори финансијског ризика

Пословање Предузећа је изложено различитим финансијским ризицима: тржишни ризик, кредитни ризик и ризик ликвидности. Управљање ризицима у Предузећу је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање Предузећа сведу на минимум. Управљање ризицима обавља финансијска служба Предузећа у складу са политикама одобреним од стране Надзорног одбора.

(a) Кредитни ризик

Кредитни ризик је ризик финансијског губитка за Предузеће ако друга уговорна страна у финансијском инструменту не испуни своје уговорне обавезе. Кредитни ризик превасходно проистиче по основу потраживања из пословања.

(ц) Ризик ликвидности

Ризик ликвидности је ризик да ће Предузеће бити суочено са потешкоћама у измиривању својих финансијских обавеза. Предузеће управља својом ликвидношћу са циљем да, колико је то могуће, увек има довољно средстава да измири своје доспеле обавезе, без неприхватљивих губитака и угрожавања своје репутације.

Планирање новчаног тока врши се на нивоу пословних активности Предузећа и збирно за Предузеће као целину. Финансије Предузећа надзиру планирање ликвидности у погледу захтева Предузећа да би се обезбедило да Предузеће увек има довољно готовине да подмири пословне потребе као и да има слободног простора у својим неповученим кредитним аранжманима.

Евентуални вишак готовине пословних активности изнад салда захтеваних обртних средстава, улаже се у каматоносне текуће рачуне, орочене депозите или хартије од вредности за трговање, бирајући инструменте са одговарајућим доспећима или са довољном ликвидношћу која обезбеђује довољан простор какав је одређен горе наведеним планом.

3.2. Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Предузеће задржи способност да настави да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би власницима капитала обезбедило повраћај, а користи осталим заинтересованим странама, као и да би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала.

Да би очувало односно кориговало структуру капитала, Предузеће може да изврши корекцију исплате добити, врати капитал власницима капитала, повећа капитал, или, пак, може да прода средства како би смањила дугове.

Предузеће прати капитал на основу коефицијента задужености. Овај коефицијент се израчујава из односа нето дуговања Предузећа и његовог укупног капитала. Нето дуговање се добија када се укупни кредити (укључујући краткорочне и дугорочне, као што је приказано у билансу стања) умање за готовину и готовинске еквиваленте. Укупни капитал се добија када се на капитал, исказан у билансу стања, дода нето дуговање.

На дан 31. децембра 2014. и 2013. године коефицијент задужености Предузећа био је као што следи:

	2014.	2013.
Обавезе по кредитима-Укупно	524.241	352.816
Минус: готовина и готовински еквиваленти	129.740	14.017
Нето дуговања	394.501	366.833
Сопствени капитал	1.046.710	1.011.457
Капитал-укупно	1.525314	1.378.290
Коефицијент задужености	0,26%	0,27%

4. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА

Рачуноводствене процене и просуђивања се континуирано вреднују и заснивају се на историјском искуству и другим факторима, укључујући очекивања будућих догађаја за које се верује да ће у датим околностима бити разумна.

4.1. Кључне рачуноводствене процене и претпоставке

Предузеће прави процене и претпоставке које се односе на будућност. Резултирајуће рачуноводствене процене ће, по дефиницији, ретко бити једнаке оствареним резултатима.

Обезвређење нефинансијске имовине

На дан извештавања, руководство Предузећа анализира вредности по којима су приказана нематеријална улагања и некретнине, постројења и опрема Предузећа.

Уколико постоји индикација да је неко средство обезвређено, надокнадив износ те имовине се процењује како би се утврдио износ обезвређења. Уколико је надокнадиви износ неког средства процењен као нижи од вредности по којој је то средство приказано, постојећа вредност тог средства се умањује до висине надокнадиве вредности. Разматрање обезвређења захтева од руководства субјективно просуђивање у погледу токова готовине, стопа раста и дисконтних стопа за јединице које генеришу токове готовине, а које су предмет разматрања.

Резервисање по основу судских спорова

Предузеће је укључено у већи број судских спорова који проистичу из његовог свакодневног пословања и односе се на комерцијална питања, као и питања која се тичу радних односа, а која се решавају или разматрају у току регуларног пословања. Предузеће рутински процењује вероватноћу негативних исхода ових питања, као и износе вероватних или разумних процена губитака. Потребно резервисање се може променити у будућности због нових догађаја или добијања нових информација. Питања која су или потенцијалне обавезе или не задовољавају критеријуме за резервисање се обелодањују, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала.

Одложена пореска средства

Одложена пореска средства признају се на све неискоришћене пореске кредите до мере до које је извесно да је ниво очекиваних будућих опорезивих добитака довољан да се неискоришћени порески кредити могу искористити. Значајна процена од стране руководства Предузећа је неопходна да би се утврдио износ одложених пореских средстава која се могу признati, на основу периода настанка и висине будућих опорезивих добитака и стратегије планирања пореске политike,

Корисни век употребе нематеријалних улагања, некретнине, постројења и опреме

Нематеријална улагања и некретнине, постројења и опрема се амортизују током њиховог корисног века употребе. Корисни век употребе се заснива на процени дужине периода у коме ће средство генерирати приходе. Процену периодично врши Руководство Предузећа и врши одговарајуће измене, уколико се за тим јави потреба. Промене у проценама могу да доведу до значајних промена у садашњој вредности и износима који су евидентирани у билансу успеха у одређеним периодима.

5. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	Остала нематери јална улагања	Лиценце софтвер и остала права	Аванси	Укупно
НАБАВНА ВРЕДНОСТ				
1. јануар 2013. године	10.501	18.296		28.797
Набавке		362		362
Активирања				
Отуђена и расходована				
Стање на дан				
31. децембар 2013. године	10.501	18.658		29.159
Набавке		481		481
Активирања				
Средства примљена без набавке				
Отуђена и расходована				
Стање на дан				
31. децембар 2014. године	10.501	19.139		29.640
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ				
1. јануара 2013. године	5.417	10.089		15.506
Амортизација	1.017	2.863		3.880
Отуђена и расходована				
Стање на дан				
31. децембра 2013. године	6.434	12.952		19.386
Амортизација	1.016	2.471		3.487
Отуђења и расходовање				
Стање на дан				
31. децембра 2014. године	7.450	15.423		22.873
- 31. децембра 2013. године	4.067	5.706		9.773
- 31. децембра 2014. године	3.051	3.716		6.767

6. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

	Земљиште	Грађевинс ки објекти	Постројењ а и опрема	Остала основна средства	НПО у припреми	Аванси	Укупно
НАБАВНА ВРЕДНОСТ							
Стање на дан							
1. јануара 2013. године							
Набавке	37.840	2.953.423	516.559	533	15.586	1.063	3.525.004
Пренос са НПО у припреми			8.949		3.998	26	12.973
Капитол			776				
Пренос сталне имовине намењене продаји							776
Отуђена и расходовања	4.545	1.501	3.673				
Стање на дан							
31. децембра 2013. године	33.295	2.951.922	522.611	533	19.584	1.089	3.529.034
Набавке							
Пренос са НПО у припреми			36.776		144	-26	36.894
Пенос на сталну имовину намењену продаји	4.700		6.930				11.630
Отуђења и расходовања							
Стање на дан		92	7.727				
31. децембра 2014. године	33.295	2.956.530	558.590	533	19.728	1.063	3.569.739
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ							
Стање на дан							
1. јануара 2013. године							
Амортизација	1.731.665	448.033	452				
Пренос на сталну имовину намењену продаји	91.388	17.825	37				2.180.150
Отуђење и расходовање							109.250
Стање на дан		1.501	3.667				
31. децембра 2013. године	1.821.552	462.191	489				2.284.232
Амортизација							
Пренос на сталну имовину намењену продаји	91.019	16.550	31				107.600
Отуђења и расходовања							
Стање на дан		92	7.727				
31. децембра 2014. године	1.912.479	471.014	520				2.384.013
НЕОТПИСАНА ВРЕДНОСТ:							
- 01. јануара 2013. године	37.840	1.221.758	68.526	81	15.586	1.063	1.344.854
- 31. децембра 2013. године	33.295	1.130.371	60.420	44	19.584	1.089	1.244.802
- 31. децембра 2014. године	33.295	1.044.051	87.576	13	19.728	1.063	1.185.726

7. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

а) Учешћа у капиталу

	2014.	2013.
Учешће у капиталу зависних правних лица	32.101	32.101
Статије на дан 31. децембар	<u>32.101</u>	<u>32.101</u>

	2014.	2013.
Остали дугорочни финансијски пласмани	201.806	177.940
Статије на дан 31. децембар	<u>233.907</u>	<u>210.041</u>

Билансна позиција Остали дугорочни финансијски пласмани односи се на улагања везана за изградњу мини акумулације „Модри Камен“ у складу са Уговором Града Ниша и Општине Бабушница.

8. ЗАЛИХЕ

	2014.	2013.
Материјал		
Резервни делови	114.165	106.846
Алат и инвентар	20.961	21.080
Недовршена производња	21.918	22.276
Дати аванси за залихе и услуге	52	364
Минус: Исправка вредности	262	250
	<u>20.406</u>	<u>21.339</u>
Статије на дан 31. децембра	<u>136.952</u>	<u>129.477</u>

9. ПОТРАЖИВАЊА

	2014.	2013.
Потраживања по основу продаје		
Друга потраживања	1.549.526	1.505.017
Минус: исправка вредности	22.678	11.011
Стanje на дан 31. децембра	<u>1.212.078</u>	<u>1.146.681</u>
	<u>360.126</u>	<u>369.347</u>

Промене на рачуну исправке вредности потраживања су:

	2014.	2013.
Стanje на дан 1. јануара		
Додатна исправка вредности	1.146.681	1.092.734
	<u>65397</u>	<u>53.947</u>
Стanje на дан 31. децембра	<u>1.212.078</u>	<u>1.146.681</u>

Формирање и укидање исправке вредности потраживања исказује се у оквиру „Прихода и расхода од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха.“ Категорије унутар позиција потраживања не садрже обезвређена средства. Максимална изложеност кредитном ризику на дан извештавања је фер вредност сваке појединачне категорије горе наведених потраживања. Друштво не поседује никакве инструменте обезбеђења наплате.

10. КРАТКОРЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	2014.	2013.
Краткорочни кредити и пласмани		
Остали краткорочни финансијски пласмани	371	381
	<u>184</u>	<u>759</u>
Стanje на дан 31. децембра	<u>555</u>	<u>1.140</u>

Остали краткорочни финансијски пласмани се односе на средства у оквиру overnight банкарског рачуна код Raiffeisen банке.

11. ГТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГТОВИНА

	2014.	2013.
Текући (пословни) рачуни		
Хартије од вредности	127.645	12.601
Благајна	401	242
	1.694	1.174
 Стање на дан 31.децембра	 129.740	 14.017
	 <hr/>	 <hr/>

12. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	2014.	2013.
Разграничен порез на додату вредност		
Разграничен трошкови по основу обавеза	3.068	1.860
Остале активна временска разграничења	2.439	838
	3.177	12.010
 Стање на дан 31.децембра	 <hr/> 8.684	 <hr/> 14.708

У оквиру осталих активних временских разграничења исказане су

- a) Обрачунате нереализоване курсне разлике:

	2014.	2013.
Стање на дан 01. јануара		
Сразмерни износ признат у току године у Билансу Успеха	9.549	14.324
	9.549	4.775
 Стање на дан 31.децембра	 <hr/> 0	 <hr/> 9.549

Напомене уз финансијске извештаје
31. децембар 2014. године

ЈКП НАИССУС НИШ

13. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ

	Основни капитал	Осталы капитал	Нераспор еђени до висине добритак	Губитак до висине капитаља	Укупно
Статије на дан 1. јануара 2013.	1.252.098	21.166		283.918	989.346
Повећање Смањење	4.545	26.656		22.111	
Статије на дан 31. децембра 2013.	1.247.553	21.166	26.656	283.918	1.011.457
Статије на дан 1. јануара 2014.	1.247.553	21.166	26.656	283.918	1.011.457
Повећање Смањење			18.029	26.656	18.029
Статије на дан 31. децембра 2014.	1.247.553	21.166	18.029	257.262	1.029.486

14. ДРУГА РЕЗЕРВИСАЊА

	Судски спорови	Отпремнине за одлазак у пензију и јубиларне награде	Укупно
Стanje на дан			
1. Јануара 2013.	712	16.663	17.375
Додатна резервисања	9.113	2.573	11.686
Ефекат дисконтовања			
Искоришћено у току године	465	5.012	5.477
Укидање неискоришћеног износа			
Стanje на дан			
31. децембра 2013	<u>9.360</u>	<u>14.224</u>	<u>23.584</u>
Стanje на дан			
1. Јануара 2014.	9.360	14.224	23.584
Додатна резервисања	844	27.547	28.391
Ефекат дисконтовања			
Искоришћено у току године	5.366	4.459	9.825
Стanje на дан			
31. децембра 2014	<u>4.838</u>	<u>37.312</u>	<u>42.150</u>

Отпремнине за одлазак у пензију и јубиларне награде

Резервисања за отпремнине и јубиларне награде се одмеравају по садашњој вредности очекиваних будућих одлива применом дисконтне стопе која одражава камату на високовалитетне хартије од вредности које су исказане у валути у којој ће обавеза за пензије бити плаћене. Имајући у виду да у Републици Србији не постоји развијено тржиште за овакве обvezнице, коришћене су стопе тржишних приноса на државне обvezнице.

Накнаде запосленима:

	2014.	2013.
Отпремнине Јубиларне награде	30.213 7.099	14.224
Стање на дан 31. децембра	37.312	14.224

Основне актуарске претпоставке које су коришћене су:

	2014.	2013.
Дисконтна стопа	10 %	10 %
Будућа повећања зарада	0 %	0 %

15. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	2014.	2013.
Дугорочни кредити у земљи	122.917	62.466
Стање на дан 31.децембра	122.917	62.466

Дугорочне обавезе проистичу из кредита чији је рок отплате до две године. У оквиру ове категорије обухваћена су дуговања по основу више кредитних партија. Рок отплате је 2016. година. Каматна стопа се креће у распону од 4,71% до 14,04%. Гаранција за узете кредите су издате соло менице са клаузулом „без протеста“ и менична овлашћења. Део кредита у износу од 250.000.000,00 је узет уз коришћење субвенционисане номиналне каматне стопе Фонда за развој Републике Србије са 5% камате.

16. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈКЕ ОБАВЕЗЕ

	2014.	2013.
Краткорочни кредити и зајмови		234.131
Остале финансијске краткорочне обавезе	<u>425.223</u>	<u>130.133</u>
Стање на дан 31. децембра	<u>425.223</u>	<u>364.264</u>

У оквиру осталих краткорочних обавеза налази се део дугорочних кредита који доспевају за плаћање у року до годину дана од дана биланса у домаћој валути.
Обавеза која проистиче из Уговора о кредиту са Европском банком за обнову и развој за финансирање изградње објекта за водоснабдевање истиче у току 2015. године. Уговор је потписан 27.06.2002. године, са роком враћања 10 година и грејс периодом 3 године. Уговорена каматна стопа је либро (промењива), обезбеђење кредита је гаранција државне заједнице СЦГ и контрагаранција Републике Србије.

17. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	2014.	2013.
Добављачи у земљи	84.103	109.413
Остале обавезе из пословања	27.199	28.040
Стање на дан 31. децембра	<u>84.103</u>	<u>109.413</u>

Обавезе према добављачима не носе камату и имају валуту плаћања у распону до 45 дана.

Руководство предузећа сматра да исказана вредност обавеза из пословања одражава фер вредност на дан биланса стања.

18. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	2014.	2013.
Зараде и накнаде зарада бруто		
Обавезе према запосленима	55.839	59.172
Обавезе према физичким лицима	2.754	10.209
Обавезе према члановима надзорног одбора	479	
Остале обавезе	50	95
	3.139	3.463
 Стање на дан 31. децембра	 <u>62.261</u>	 <u>72.939</u>

Остале обавезе највећим делом обухватају обавезе за допринос за заштиту животне средине. Руководство Друштва сматра да исказана вредност осталих краткорочних обавеза одговара њиховој фер вредности на дан биланса стања.

19. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И ОСТАЛИХ ЈАВНИХ ПРИХОДА И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	2014.	2013.
Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода:		
Обавезе за порез на додату вредност	3.909	7.520
Обавезе за остале порезе и доприносе	5.832	682
Свега	<u>9.741</u>	<u>8.202</u>
Пасивна временска разграничења:		
Унапред обрачунати трошкови	344	1.996
Обрачунати приходи будућег периода	888	764
Одложени приходи и примљене донације	312.793	348.136
Свега	<u>314.269</u>	<u>350.896</u>
 Стање на дан 31. децембра	 <u>323.766</u>	 <u>359.098</u>

20. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

a) Компоненте пореза на добитак

Главне компоненте пореског расхода и прихода за 2014. и 2013. годину су следеће:

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
Порески расход периода	5.585	
Одложени порески расход периода		4.519
Одложени порески приход периода	5.635	
 <u>За годину</u>	 <u>1.066</u>	 <u>5.635</u>

b) Одложена пореска средства и обавезе

Промене на рачуну одложена пореска средства и обавезе у току године биле су као што следи:

	<u>Убрзана пореска амортизација</u>
Одложена пореска средства:	
Стanje на дан	
1. јануара 2013. године	39.064
У корист биланса успеха	5.009
 Стanje на дан	
31. децембра 2013.године	44.073
У корист биланса успеха	4.564
 Стanje на дан	
31. децембра 2014.године	<u>48.637</u>

21. УСАГЛАШАВАЊЕ ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗА

Друштво је извршило усаглашавање потраживања и обавеза са стањем на дан 31.12.2014.

Проценат усаглашених потраживања и обавеза прелази 60% укупних потраживања и обавеза.

22. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	2014.	2013.
Приходи од продаје производа и услуга	1.259.320	1.231.043
Приходи од донација	36.007	34.889
Други пословни приходи	<u>10.670</u>	<u>9.611</u>
 За годину	 <u>1.305.997</u>	 <u>1.275.543</u>

Други пословни приходи се односе на приходе од издавања средстава у закуп.

ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

23. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНКА

	2014.	2013.
Приходи од активирања учинака и робе	2.013	1.501
 За годину	 <u>2.013</u>	 <u>1.501</u>

24. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА

	2014.	2013.
Смањење вредности залиха недовршених и готових производа	311	244
 За годину	 <u>311</u>	 <u>244</u>

25. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

	2014.	2013.
Трошкови материјала за израду	59.024	52.796
Трошкови осталог материјала (режијског)	4.078	3.727
Трошкови резервних делова	5.934	6.872
Трошкови отписа алата и инвентара	2.003	3.550
За годину	<u>71.039</u>	<u>66.945</u>

26. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ

	2014.	2013.
Трошкови горива	29.799	29.569
Трошкови енергије	73.190	68.290
За годину	<u>102.989</u>	<u>97.859</u>

**27. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И
ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ**

	2014.	2013.
Трошкови зарада и накнада зарада (брuto)	592.725	580.681
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде на терет послодавца	107.140	105.025
Трошкови накнада по уговору о делу	5.146	90
Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	942	938
Остали лични расходи и накнаде	31.674	43.153
За годину	<u>737.627</u>	<u>729.887</u>
Број запослених	<u>819</u>	<u>820</u>

28. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	2014.	2013.
Трошкови услуга на изради учинка	2.076	
Трошкови услуга одржавања	27.353	23.486
Трошкови закупнина	510	496
Трошкови транспортних услуга	7.436	8.106
Трошкови рекламе и пропаганде	2.422	1.625
Трошкови истраживања	380	490
Трошкови осталих услуга	<u>14.695</u>	<u>14.115</u>
 За годину	 <u>54.872</u>	 <u>48.318</u>

29. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ

	2014.	2013.
Трошкови амортизације нематеријалних улагања	3.488	3.880
Трошкови амортизације непретнине, постројења и опреме	107.600	109.249
 За годину	 <u>111.088</u>	 <u>113.129</u>

30. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА

	2014.	2013.
Резервисања за накнаде и друге бенифиције запослених	27.547	2.573
Остале резервисања	844	9.113
 За годину	 <u>28.391</u>	 <u>11.686</u>

31. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	2014.	2013.
Трошкови непроизводних услуга	4.659	5.204
Трошкови репрезентације	3.526	3.048
Трошкови премије осигурања	7.203	8.479
Трошкови платног промета	26.072	25.492
Трошкови чланарина	3.159	3.137
Трошкови пореза	7.181	9.161
Остали нематеријални трошкови	<u>21.349</u>	<u>13.844</u>
За годину	<u>73.149</u>	<u>68.365</u>

32. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	2014.	2013.
Приходи од камата	30.151	31.412
Позитивне курсне разлике	7	2.744
Остали финансијски приходи	<u>4</u>	<u>10</u>
За годину	<u>30.162</u>	<u>34.166</u>

33. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	2014.	2013.
Расходи камата	38.803	63.146
Негативне курсне разлике	14.173	8.154
Остали финансијски расходи	<u>15.710</u>	<u>18.079</u>
За годину	<u>68.686</u>	<u>89.379</u>

Негативне курсне разлике укључују износ од РСД 4.775 хиљада који представља пренети део негативног нето ефекта курсних разлика разграниченih приликом састављања финансијских извештаја претходних година.

34. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ
ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО
ФЕР ВРЕНОСТИ КРОЗ БИЛАНС СТАЊА

	2014.	2013.
Приходи од усклађивања вредности потраживања	<u>68.612</u>	<u>89.382</u>
За годину	<u>68.612</u>	<u>89.382</u>

35. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ
ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО
ФЕР ВРЕНОСТИ КРОЗ БИЛАНС СТАЊА

	2014.	2013.
Обезвређивање потраживања и краткорочних финансијских пласмана	<u>154.565</u>	<u>154.668</u>
За годину	<u>154.565</u>	<u>154.668</u>

36. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	2014.	2013.
Приходи од укидања дугорочних резервисања	3.672	5.158
Остали приходи	8.692	1.268
За годину	<u>12.364</u>	<u>6.426</u>

37. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
Расходи по основу расходовања		
Накнаде штета другим лицима	1.196	1.500
Казне и прекраји	2.545	938
Судски спорови		494
Остали расходи	3.565	1.142
	5	38
 За годину	 <u>7.311</u>	 <u>4.112</u>

38. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

Законом о порезу на добит правних лица у члану 61б прписано је да се Република, аутномна покрајина, односно јединица локалне самоуправе не сматрају правним лицима за сврху примене чл. од 59 до 61овог Закона. У том смислу ЈКП Наиссус нема трансакције са повезним људима.

39. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА

У оквиру ванбилансне активе и пасиве исказана су средства која нису власништво Предузећа. У складу са Законом о јавној својини и Законом о планирању и изградњи а на основу решења РГЗСКН, земљиште вредности 4.545 хиљада искњижено из пословних књига и приказано на ванбилансној позицији узроковано уписом Града Ниша као власника и корисника.

40. КОРЕКТИВНИ ДОГАЂАЈИ ПОСЛЕ ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Финансијски извештаји су достављени за одобрење са датумом 15.02.2015. године. У складу са тим извршена је корекција исправке вредности потраживања у износу од 16.010 хиљада. Коригован је износ исправке потраживања за износ наплаћених потраживања која су на дан 31.12.2014. била исказана као потраживања старија од 60 дана у складу са Правилником о рачуноводству.

41. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Званични девизни курсеви Народне Банке Србије, коришћени за прерачун девизних позиција на дан 31. децембра 2014. године и 31. децембра 2013 године у функционалну валуту (РСД), за поједине стране валуте су:

	У РСД	
	<u>31. 12.2014.</u>	<u>31.12.2013.</u>
EUR	120,9583	114,6421

